

Analyse (03/04)

Tentamen, Vrijdag 2 juli, 2004

duur: 3 uur.

Lees elk opgave eerst in zijn geheel door. Vermeld de gebruikte stellingen kort en bondig. Een antwoord zonder toelichting, ook al is het antwoord goed, levert geen punten op.

1.[1,9] Bewijs dat $f(x, y) = y\sqrt{x^2 + y^2}$ een C^1 -functie is op $\mathbb{R}^2$ en bepaal $f'(x, y)$ voor alle $(x, y) \in \mathbb{R}^2$. Besteed speciale aandacht aan het punt $(x, y) = (0, 0)$. Geef duidelijk aan wat er aangetoond moet worden.

2.[1] De onderdelen (a) en (b) zijn onafhankelijk van elkaar.

(a)[4] De functie $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ is C^2 , k is een geheel getal en gegeven is dat voor alle $(x, y) \in \mathbb{R}^2$ en $t \in (0, \infty)$: $f(tx, ty) = t^k f(x, y)$.

(i) Bewijs:

$$x \frac{\partial f}{\partial x}(x, y) + y \frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = k f(x, y).$$

(ii) Leid een soortgelijke formule af voor

$$x^2 \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(x, y) + 2xy \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(x, y) + y^2 \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(x, y).$$

Welke stelling over gemengde partiële afgeleiden heb je hierbij nodig?

(b)[5] Stel $O = (0, \infty) \times \mathbb{R}$, $U = (0, \infty) \times (0, \infty)$ en $(u, v) = \Phi(x, y) = (x, xe^y)$.

(i) Bewijs dat Φ een C^∞ -diffeomorfisme van O op U definieert.

(ii) Stel $f : O \rightarrow \mathbb{R}$ is een C^1 -functie die voldoet aan de vergelijking

$$x \frac{\partial f}{\partial x} - \frac{\partial f}{\partial y} = 0.$$

Bewijs: Er is een C^1 -functie $g : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ zodat $f(x, y) = g(xe^y)$.

(Aanwijzing: Definieer de functie $h(u, v) = f \circ \Phi^{-1}(u, v)$ en toon aan $\frac{\partial h}{\partial u} = 0$ waaruit volgt dat $h(u, v)$ alleen van v afhangt.)

3.[1] Beschouw de vergelijkingen: $x^2 - 2xy - xy^2z = 1$, $3x^2y + 2xz = 4$. (*)

(i)[3] Toon aan dat er een open omgeving $U \subset \mathbb{R}$ van $x = 1$ en C^∞ -functies $\varphi, \psi : U \rightarrow \mathbb{R}$ zijn waarvoor geldt: $\varphi(1) = 2$, $\psi(1) = -1$ en voor elke $x \in U$ voldoet het punt $(x, y, z) = (x, \varphi(x), \psi(x))$ aan (*).

(ii)[4] Bepaal $\varphi'(1)$ en $\psi'(1)$.

(iii)[2] Bepaal de richtingsvector van de raaklijn in $(1, 2, -1)$ aan de deelvariëteit S van alle punten $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$ die voldoen aan de vergelijkingen in (*). (Aanwijzing: gebruik een parametrisering van een open stukje van S om $(1, 2, -1)$.)

Z.O.Z.

(vervolg tentamen)

4.[1] Beschouw de functie $f(x, y) = xy$ op de cirkelschijf

$$D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid (x - 2)^2 + y^2 \leq 12\}.$$

(i)[3] Schets D , geef een tekenoverzicht van f op D (waar is $f > 0$, < 0 en $= 0$?) en beredeneer dat f minstens vier lokale extrema op D bezit.

(ii)[1] Laat zien dat f geen lokale extrema in het inwendige van D heeft.

(iii)[4] Bepaal de punten waarin lokale extrema worden aangenomen.

(iv)[1] Bepaal de globale extrema van f op D .

5.[1,9] Formuleer en bewijs de stelling over de middelwaardeschatting:

$$\|F(x) - F(y)\| \leq M\|x - y\|.$$